

NGUYỄN THỊ THANH THỦY. Đề xuất một số ứng dụng về giảng dạy từ tượng thanh tượng hình tiếng Nhật cho chương trình sơ cấp. 初級日本語教育に取り入れるべきの擬音語擬態語の提案, Tạp chí Khoa học Ngoại ngữ, ĐHQGHN số 28/2012, tr287-293, năm 2012.

Từ tượng thanh tượng hình trong tiếng Nhật rất đa dạng và phong phú, giàu khả năng biểu cảm. Lớp từ này xuất hiện rất nhiều không chỉ trong các tác phẩm văn học, báo chí...mà còn được dùng với tần suất rất lớn trong sinh hoạt đời thường của người Nhật, và là nhóm từ có vai trò vô cùng, quan trọng, không thể thiếu trong đời sống ngôn ngữ của người Nhật.

Rất nhiều nghiên cứu chỉ ra rằng việc học và lĩnh hội từ tượng thanh tượng hình trong tiếng Nhật là một khó khăn lớn đối với người nước ngoài trong quá trình học tiếng Nhật. Trong thực tế, nhiều học viên với trình độ tiếng Nhật trung và cao cấp vẫn chưa sử dụng được linh hoạt những từ tượng thanh, tượng hình thường gặp. Có một vài nguyên nhân dẫn đến thực trạng này, nhưng nguyên nhân lớn nhất được cho là do việc giảng dạy lớp từ này chưa được đưa vào một cách tích cực trong các sách giáo khoa tiếng Nhật. Việc không nắm bắt được ý nghĩa và cách dùng của các từ tượng thanh tượng hình khiến cho người học sẽ bị bỏ ngỡ khi bắt gặp những từ mới xuất hiện trong khi giao tiếp bằng tiếng Nhật, khiến cho họ gặp khó khăn trong việc lý giải chúng, cũng như khó khăn trong việc thể hiện một số cảm xúc, trạng thái trừu tượng mà chỉ có lớp từ này mới lột tả hết được.

Việc nắm bắt hết ý nghĩa cũng như cách dùng của từ tượng thanh tượng hình trong tiếng Nhật (bao gồm cả các dạng biến đổi hình thái của chúng) là một việc không thể đối với học viên người nước ngoài. Tuy nhiên, ở trình độ sơ cấp, với mục tiêu chính là có thể giao tiếp bằng tiếng Nhật những nội dung cơ bản nhất thường xuất hiện trong đời sống hàng ngày, thì việc lĩnh hội được những từ tượng thanh tượng hình xuất hiện với tần suất cao trong hội thoại hàng ngày có ý nghĩa rất lớn, giúp cho học viên tự tin hơn khi giao tiếp bằng tiếng Nhật, cũng như có thể nói tiếng Nhật tự nhiên hơn.

Nghiên cứu này tiến hành thống kê để tìm ra những từ tượng thanh tượng hình có tần suất sử dụng cao nhất trong cuộc sống hàng ngày của người Nhật, dựa trên nguồn dữ liệu là Meidai corpus (kho dữ liệu âm thanh ghi lại 129 cuộc hội thoại hàng ngày của người Nhật ở đủ các chủ đề, thời lượng của mỗi hội thoại từ 30 phút đến 80 phút), khảo sát lý do tại sao những từ đó lại xuất hiện nhiều như vậy, để từ đó đề xuất ra danh sách những từ tượng thanh tượng hình thực dụng nhất nên đưa vào giảng dạy ở trình độ sơ cấp.

Nguyễn Thị Thanh Thủy. 初級日本語教育に取り入れるべきの擬音語擬態語の提案 (Suggested applications in teaching Japanese pictographical and onomatopoeic words. Journal of Foreign Studies, VNU No 28/2012, pp. 287-293, 2012.

The Japanese language is rich in pictographical and onomatopoeic words with strong expressive potentials. These word classes not only appear in literary and media works but also are popularly used in the Japanese daily life. They are of prime importance and indispensable in the Japanese language.

Studies have shown that understanding these words presents great difficulty to foreign learners of Japanese. In fact, many intermediate and advanced students of Japanese fail to use them properly, which results in failure to comprehend new words, failure in communication, or in attempts to express abstract states of the mind and emotions conveyed by these words. Among causes to such difficulty is inadequate explicit teaching of these word classes in Japanese textbooks. It is impossible for elementary learners of Japanese to fully grasp the meanings of pictographical and onomatopoeic words in Japanese and their transformation, but at least they should have basic understanding of these words due to their high frequency of occurrence so as to secure successful and natural communication.

This research makes an inventory of high-frequency pictographical and onomatopoeic words in Japanese on the basis of the Meidai corpus (records of 129 daily conversations of the Japanese people on a variety of

topics, each lasting 30 to 80 minutes), identifies the causes of their high frequency so as to propose a list of the most common pictographical and onomatopoeic words to be taught at elementary level.